

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація» (за видами)

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

 А.О.Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Композиція» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами).

Розробник: Коваль-Цєпова Анна Володимирівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

© _____, 2017 рік

© _____, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план	7
III. Програма	8
IV. Завдання для самостійної роботи.....	14
Карта самостійної роботи бакалавра.....	19
V. Система поточного та підсумкового контролю.....	20
VI. Методи навчання.....	23
VII. Методичне забезпечення курсу	23
VIII. Рекомендована література	24
IX. Навчально-методична карта с дисципліни «Композиція»	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма з навчальної дисципліни «Композиція» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами) освітнього рівня першого (бакалаврського) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою образотворчого мистецтва Інституту мистецтв. Принципи вивчення навчальної дисципліни «Композиція» базуються на закономірностях побудови формальної композиції з поступовим переходом до жанрової композиції.

Вивчення кожного модуля починається вступною лекцією з загальнотеоретичних питань, які служать теоретичною базою для практичних занять та самостійних робіт, сприяють обдуманому виконанню завдань, готують студентів до художньої та педагогічної діяльності. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до використання знань в самостійній творчій діяльності, дозволить оцінювати твори мистецтва з наукової точки зору.

Метою викладання дисципліни «Композиція» є набуття знань та розвиток професійних навичок для самостійного творчого вирішення завдань художньої та педагогічної діяльності, свідомого використання знань в практичній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Композиція» є ознайомлення з основами побудови різних видів композиції, розвиток уміння логічної побудови композиції, розвиток аналітичного мислення, здатності до самостійного аналізу створених композицій, розвиток уяви та естетичного смаку.

У результаті вивчення змістового модуля «Формальна композиція» відповідно до профілю програми бакалавра формуються загальні та фахові компетентності

Загальні компетентності (світоглядна, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька і самоосвітня), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби художньої діяльності;
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності (організаційна, мистецтвознавча) та **спеціальні** (художньо-творча), а саме:

- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світового та вітчизняного візуального мистецтва, методів та авторських прийомів провідних художників;
- володіння навичками візуального сприйняття і створення абстрактних формальних композицій.

Результати навчання (знання та практичні навички й вміння)

Знання:

- основних законів прийомів та засобів композиції;
- різноманітних прийомів побудови врівноважених формальних композицій;

Практичні навички й уміння:

- уміння вибирати відповідні прийоми та засоби формальної композиції;
- уміння адекватно передавати формальними засобами певні психологічні стани;
- уміння формалізувати мову візуальної інформації твору;
- володіння художньо-виразними засобами виконання формальних композицій.

Програмні результати навчання

- Уміння створювати формальні абстрактні композиції.
- Готовність до фахової діяльності в галузі візуального образотворчого мистецтва.

- Розумова активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ»

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –5	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна	
Модулів – 2	Шифр та назва спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (за видами)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітній рівень перший (бакалаврський)	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	47 год.
		Консультації	
		Самостійна робота	
		24 год.	37 год.
		Модульний контроль 10год.	
		4 год.	6 год.
		Форма контролю:	
		Залік	Залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	разом	у тому числі					
		л	п	ін.	с	м.к.	с. к.
1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ							
Тема 1. Вступ. Декоративна композиція	4		4				
Тема 2. Симетрична та асиметрична композиція	8		8				
Тема 3. Статична та динамічна композиція	6				6		
Тема 4. Домінантні відношення	6				6		
Тема 5. Композиція метричного масштабу	8		8				
Тема 6. Тематична робота з композиції	6				6		
Тема 7. Контраст, нюанс	6				6		
Тема 8. Декоративна композиція	12		12				
МКР	4					4	
Разом за змістовим модулем 1	60		32		24	4	
Усього годин ЗА 3 СЕМЕСТР	60		32		24	4	
Змістовий модуль 2. ТЕМАТИЧНА КОМПОЗИЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ТЕХНІК							
Тема 1. Тематична композиція з використанням різних технік	16		16				
Тема 2. Декоративна композиція з анімалістичними елементами	18		18				
Тема 3. Проект ювелірних виробів з розробкою упаковки для прикрас	20				20		
Тема 4. Декоративна композиція вітрини магазину в техніці колаж	14		14				
Тема 5. Проект інтер'єру з використанням різних технік	16				16		
МКР	6					6	
Разом за змістовим модулем 2	90		48		36	6	
Усього годин ЗА 4 СЕМЕСТР	90		48		36	6	
Усього годин	150		80		60	10	

ІІІ ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

ТЕМА 1. Вступ. Декоративна композиція (4год.)

Завдання курсу, матеріали, інструменти. Декоративна композиція. Основні поняття. Види композиції. Закони, правила, категорії, виражальні засоби композиції *(2 год.)*.

Декоративна композиція. Основні поняття. Методика виконання завдань. Особливості стилізації в декоративній композиції та трансформування природних явищ дійсності через специфіку стилізації та відбір основних елементів для лаконічної форми вираження. Виконання серії пошукових ескізів формату А5 *(2 год.)*.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 2. Симетрична та асиметрична композиція (8 год.)

Побудова симетричної та асиметричної композиції формальними засобами за законами симетрії. Пошукові варіанти виконуються за допомогою ескізних 4-5 варіантів. Композиційна складова в контексті основної теми, кольорова гамма та пропорції – за вибором студента. Основний варіант виконується на форматі А3 в кольорі.

Пошуки симетричної композиції (2 год.). Виконання серії пошукових ескізів на тему симетрії за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції.

Виконання основного варіанта (2 год.). Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині .

Пошуки асиметричної композиції (2 год.). Виконання серії пошукових ескізів асиметричної композиції за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції.

Виконання основного варіанта (2 год.). Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині .

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 5. Композиція метричного масштабу (8 год.)

Побудова декоративної композиції та визначення категорій: «предмет», «інтер'єр», «екстер'єр» (замкнутий, обмежений та необмежений простір).

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиція з елементами метричного масштабу. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А3.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (4 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 8. Декоративна композиція (12год.)

Виконання комплексного завдання – зняття зображальності та створення власної формальної композиції. Основою композиції є ілюстрація складної живописної тематичної картини реалістичного напрямку з явними ознаками конфлікту в його сюжеті. Результатом вправи є формально-композиційне вираження конфліктної ситуації. Композиції будуються з активним використанням кольору мішаною технікою – пензель, перо, туш, акварель, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: не менше А3.

Пошуки формального вираження (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів формальної композиції, яка адекватно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної конфліктної ситуації без застосування конкретних, предметно-упізнаних реалістично-зображальних форм. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (4 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання оригіналу композиції (4 год.). Виконання остаточного чистового варіанта формально-композиційного твору. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕМАТИЧНА КОМПОЗИЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ТЕХНІК

ТЕМА 1. Тематична композиція з використанням різних технік (16 год.)

Тематична композиція з використанням різних технік. Особливості роботи у гуаші з такими техніками: волога та суха монотипія, гратографія, ниткографія, ембру. Основні поняття та техніки декоративної композиції у гуаші. Специфіка та прийоми виконання, правила та послідовність виконання у техніках пов'язаних з імітацією природних поверхонь: мармуру (ембру), деревини, шкіри і т.д. *(10 год.)*.

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з використанням різних технік. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в цілісній кольоровій гаммі при використанні різних видів фактурних площин.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми через ознайомлення з вищезазначеними техніками у гуаші. Композиція вирішується у техніці колаж з активним використанням різних видів фактур та з використанням мішаної техніки – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2. *(6 год.)*.

Розкриття заданої теми в композиції Основні поняття. Методика виконання завдань. Проблеми формально-образного вираження багатовимірних явищ дійсності з максимально точним відображенням якісної специфіки природного та штучного світі.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 2. Декоративна композиція з аніمالістичними елементами (18 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції з аніمالістичними елементами. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (6 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання оригіналу композиції (8 год.). Виконання остаточного чистового варіанта декоративної композиції. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 4. Декоративна композиція вітрини магазину в техніці колаж (14 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиції вітрини магазину. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в техніці колаж.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з використанням техніки колаж. Формат: А2.

Пошуки концептуального вирішення (4 год.). Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка адекватно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі (4 год.). Виконати власний варіант даної композиції в кольорі згідно теми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання оригіналу композиції (6 год.). Виконання остаточного варіанта декоративної композиції. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

IV. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ

ТЕМА 3. Статична та динамічна композиція (6 год.)

Побудова статичної та динамічної композиції основними засобами виразності. Пошукові варіанти виконуються за допомогою ескізних 4-5 варіантів. Композиційна складова в контексті основної теми, кольорова гамма та пропорції – за вибором студента. Основний варіант виконується на форматі А3 в кольорі.

Виконання статичної композиції. Виконання серії пошукових ескізів на тему статичності за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції.

Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині.

Виконання динамічної композиції. Виконання серії пошукових ескізів на тему динаміки за допомогою прийомів та засобів стилізації в декоративній композиції. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції.

Основний варіант виконати на папері формату А3 в кольорі. Матеріали: гуаш, папір, туш, перо, пензель, згідно остаточного варіанта. В роботі враховувати основні прийоми компоновання у площині.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 4. Домінантні відношення (6 год.)

Трансформація відношень головного і другорядного в композиційній побудові.

Побудувати три композиції в кожній з яких досягти домінуючої композиційної ролі: більшого елемента, меншого елемента, зони простору –

виключно за рахунок різних способів їх формально-композиційної організації на площині. Композицію виконати з використанням декількох елементів, всі характеристики яких повинні залишатись постійними в кожній композиції.

Склад роботи: формат А-2, де розміщено декілька композицій в кольорі та чорно-білому рішенні.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 6. Тематична робота з композиції (6 год.)

Виконання тематичної роботи без застосування матеріальної предметно-просторової асоціативності.

Виконання пошукових ескізів. Виконати ескізні пошуки принципів композиційних побудов композиції. Вибрати остаточну композиційну схему. Визначити в деталях окремі елементи композиції, підібрати відповідний формат паперу та техніку виконання.

Виконання оригіналу творчої роботи. Перенести основні елементи композиційної схеми на формат оригіналу. Уточнити деталі елементів композиції та виконати її обраною технікою.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 7. Контраст, нюанс (6 год.)

Кількісна міра активності. Побудувати дві композиції, що створюють ефект максимально можливої та мінімальної активності їх дії на емоційно-чуттєве сприйняття людини. В них необхідно максимально повно представити всі засоби формальної композиції - тон, колір, конфігурація, пластика, фактура, пропорції, розміщення в просторі тощо. Характер

активності зовнішніх та внутрішніх співвідношень задають композиційні категорії: контраст, нюанс.

Композиції будуються з активним використанням кольору мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат кожної композиції А3.

Контраст. Виконати ряд пошукових ескізів композиції категорії «контраст» в кольорі м'якими матеріалами. Кожний засіб (конфігурація, колір, тон, фактура, розмір, пропорції, пластика, складність, упорядкованість, просторовість, розміщення тощо) повинен знаходитись в граничному стані активності (тобто як гранично велике і гранично мале, гранично складне і гранично просте, гранично чорне і гранично біле, гранично холодне і гранично гаряче, гранично конкретне і гранично аморфне тощо) нібито максимально віддалені один від одного на межі свого існування. Оригінал виконати без застосування аплікації на основі найкращого ескізу.

Нюанс. В категорії «нюанс» стан активності виражає не протилежність - всі розбіжності та відмінності знаходяться в зближеному нібито усередненому діапазоні. Це зближення характерне і насиченим і пастельним тонам (високому та низькому регістрі). Виконати ряд пошукових ескізів композиції м'якими матеріалами. Оригінал виконати без застосування аплікації на основі найкращого ескізу.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТЕМАТИЧНА КОМПОЗИЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ТЕХНІК

ТЕМА 3. Проект ювелірних виробів з розробкою упаковки для прикрас (20 год.)

Виконання комплексного завдання – створення власного проекту ювелірних виробів з розробкою упаковки для прикрас. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в кольорі з розробкою упаковки.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми. Композиції будуються з активним використанням кольору або мішаною технікою – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2.

Пошуки концептуального вирішення. Виконання серії пошукових ескізів композиції, яка максимально точно виражає специфіку емоційно-чуттєвого сприйняття вихідної тематики. Вибір остаточного варіанта найбільш виразної композиції та затвердження його викладачем.

Композиція в кольорі. Виконати власний варіант даної композиції в кольорі з деталізацією форми. Узагальнити другорядні елементи, проаналізувати зміни характеру декоративної композиції.

Виконання макету упаковки. Виконання остаточного варіанта макету упаковки для прикрас. Матеріали і техніка виконання визначаються кожним студентом самостійно.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

ТЕМА 5. Проект інтер'єру з використанням різних технік(16 год.)

Проект інтер'єру з використанням різних технік. Особливості роботи у гуаші з такими техніками: волога та суха монотипія, графографія, ниткографія, ембру. Основні поняття та техніки декоративної композиції у гуаші.

Пошуки концептуального вирішення теми з використанням різних технік. Специфіка та прийоми виконання, правила та послідовність виконання у техніках пов'язаних з імітацією природних поверхонь: мармуру (ембру), деревини, шкіри і т.д.

Виконання комплексного завдання – створення власної декоративної композиція з використанням різних технік. Основною концепцією є створення творчої складної композиції в цілісній кольоровій гаммі при використанні різних видів фактурних площин.

Результатом вправи є композиційне вираження заданої теми через ознайомлення з вищезазначеними техніками у гуаші. Композиція вирішується у техніці колаж з активним використанням різних видів фактур та з використанням мішаної техніки – пензель, перо, туш, гуаш, темпера, акрил тощо. Формат: А2.

Розкриття заданої теми в композиції Основні поняття. Методика виконання завдань. Проблеми формально-образного вираження багатовимірних явищ дійсності з максимально точним відображенням якісної специфіки природного та штучного світі.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4], [5].

Додаткова: [1], [2], [3], [4], [5].

.

Карта самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Карта самостійної роботи бакалавра

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль І. ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ		
Тема 3. Статична та динамічна композиція (2 завершені композиції) (6 год.)	Практичне заняття	10
Тема 4. Домінантні відношення (1 завершена композиція) (6 год.)	Практичне заняття	5
Тема 6. Тематична робота з композиції (2 завершені композиції) (6 год.)	Практичне заняття	10
Тема 7. Контраст, нюанс (2 завершені композиції) (6 год.)	Практичне заняття	10
<i>Разом: 24 год.</i>	<i>Разом:</i>	<i>35 балів</i>
Змістовий модуль ІІ. ТЕМАТИЧНА КОМПОЗИЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ТЕХНІК		
Тема 3. Проект ювелірних виробів з розробкою упаковки для прикрас (20 год.)	Практичне заняття	10
Проект інтер'єру з використанням різних технік (16 год.)	Практичне заняття	10
<i>Разом: 36 год.</i>	<i>Разом:</i>	<i>20 балів</i>
<i>Разом за 2 курс: 60 год.</i>		<i>55 балів</i>

V. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Композиція» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IX), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у таблицях 5.1. – 5.3.

Таблиця 5.1.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	-	-	-	-
2	Відвідування практичних занять	1	16	16	24	24
3	Робота на практичних заняттях	10	5	50	3	30
4	Виконання завдання для самостійної роботи	30	7	35	4	20
5	МКР	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модулі				126		99
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			126		99	
Коефіцієнт визначення успішності			1,26		0,99	
Підсумковий рейтинговий бал			100		100	

Таблиця 5.2.

Розподіл балів, що отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Поточне тестування та самостійна робота						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1												ЗМ №2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МКР	126	1,26	100	T1	T2	T3	T4	T5	МКР	99	0,99	100
12	24	10	5	14	10	10	16	25				18	19	10	17	10	25			
126												99								

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою Університету	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

3) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ навчально-предметний фонд;
- ✓ зразки робіт студентів та художників;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники (в електронному вигляді);
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю: семестровий перегляд з оцінюванням навчальних та творчих робіт для контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Композиція».

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Голубева О. Л. Основы композиции / О. Л. Голубева – М.: Сварог и К, 2008. – 144 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1039/>)
2. Ковальчук Н. А. Композиция. Художественные средства / Н. А. Ковальчук. – М.: Плакат, 1990. – 32 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2935/>)
3. Паранюшкин Р. В. Композиция: теория и практика изобразительного искусства / Р. Паранюшкин. – Изд. 2-е. – Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 79, [4] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2744/>)
4. Яремків М. Композиція / М. Яремків. – Тернопіль: «Підручники і посібники». – 2005. – 110 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 1 примірника)
5. Трофимов В. А., Шарок Л. П. Основы композиции. – СПб.: СПбГУ ИТМО, 2009. – 42 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2934/>)

Додаткова:

1. Бідняк М.М. Архітектурна композиція / М.М. Бідняк, О.Б. Білінська. – Львів: «Львівська політехніка», 2011. – 152 с.
2. Гребенюк Г. Є. Основы композиції та рисунка / Г. Є. Гребенюк. – К.: Техніка, 2000. – 224 с.
3. Ковалев Ф. В. Золотое сечение в живописи / Ф. В. Ковалев. – К.: Вища школа, 2000. – 144 с.
4. Писанко М. М. Рух, простір і час в образотворчому мистецтві / М. М. Писанко. – К.: Мистецтво, 2000. – 128 с.
5. Шевченко В. Я. Композиція плаката / В. Я. Шевченко. – Харків, 2007. – 100 с.

Електронні ресурси:

1. Натюрморт. – Режим доступу: <http://www.cavespirit.com/node?page=6>
2. Плакат. – Режим доступу: <http://www.ukr-print.net/article/702.htm>
3. Словник образотворчого мистецтва. – Режим доступу:
4. <http://slovari.yandex.ua/~книги/Словарь%20изобразительного%20искусства/Плакат/>

ІХ. Навчально-методична карта дисципліни «Композиція»

Разом за І півріччя: 60 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 24 год., модульний контроль – 4 год.

Разом за ІІ півріччя: 90 год., практичні заняття – 48 год., самостійна робота – 36 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль І							
Назва модуля	Декоративна композиція							
Кількість балів за модуль	126 балів							
Теми лекцій	-	-	-	-	-	-	-	-
Теми практичних занять	Вступ. Декоративна композиція <i>(10 балів за роботу)</i>	Симетрична та асиметрична композиція (2 завершених завдання) <i>(по 10 балів за роботу)</i>	-	-	Композиція метричного масштабу (3 завершених завдання) <i>(10 балів за роботу)</i>	-	-	Декоративна композиція – комплексне завдання (1 завершене завдання) <i>(10 балів за роботу)</i>
Відвідування практичних занять	<i>2 бали</i>	<i>4 бали</i>	-	-	<i>4 бали</i>	-	-	<i>6 балів</i>
Загальна кількість балів за практичні заняття	<i>12 балів</i>	<i>24 бали</i>	-	-	<i>14 балів</i>	-	-	<i>16 балів</i>
Самостійна робота	-	-	Табл. 4.1. <i>(10 балів)</i>	Табл. 4.1. <i>(5 балів)</i>	-	Табл. 4.1. <i>(10 балів)</i>	Табл. 4.1. <i>(10 балів)</i>	-
Види поточного контролю	МКР (25 балів)							
Підсумковий рейтинговий бал	126 балів (Коефіцієнт визначення успішності: $126:100=1,26$)							

Модулі	Змістовий модуль II				
Назва модуля	Тематична композиція з використанням різних технік				
Кількість балів за модуль	99 балів				
Теми лекцій	-	-	-	-	-
Теми практичних занять	Тематична композиція з використанням різних технік <i>(10 балів за роботу)</i>	Декоративна композиція з анімалістичними елементами <i>(10 балів за роботу)</i>	-	Декоративна композиція вітрини магазину в техніці колаж <i>(10 балів за роботу)</i>	
Відвідування практичних занять	<i>8 балів</i>	<i>9 балів</i>	-	<i>7 балів</i>	
Загальна кількість балів за практичні заняття	<i>18 балів</i>	<i>19 бали</i>	-	<i>17 бали -</i>	
Самостійна робота	-	-	Табл. 4.1. <i>(10 балів)</i>		Табл. 4.1. <i>(10 балів)</i>
Види поточного контролю	МКР <i>(25 балів)</i>				
Підсумковий рейтинговий бал	99 балів (Коефіцієнт визначення успішності: 99:100=0,99)				